



NATIONAL MUSEUM OF NATURAL HISTORY
Bulgarian Academy of Sciences 1, Blvd. Tsar Osoboditel, 1000 Sofia, Bulgaria
phones: (359-2) 987-93-26; (359-2) 988-51-15, ext. 620, 640; fax: (359-2) 988-28-94; (359-2) 988-28-97;
e-mail: boev@nmnh.bas.bg, boevzaro@yahoo.co.uk

БЪЛГАРСКА
АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
НАЦИОНАЛЕН ПРИРОДОНАУЧЕН МУЗЕЙ

Изх. № 196-Н003-09

09.06.2005 г.
СОФИЯ

До
Българско дружество за защита на птиците
Т У К

ОТНОСНО: Становище на Националния природонаучен музей при Българската академия на науките за изграждането на ветроенергийни паркове в района между нос Калиакра и гр. Балчик

На Ваш № ИЗ 1000/1777-012/01-06-05:

За да е съобразено с националните интереси за опазване на природното наследство на страната ни, решението за изграждане на ветроенергийни паркове в района между нос Калиакра и гр. Балчик изисква то да се предхожда от системи и компетентни изследвания от квалифицирани специалисти в областта биологичното разнообразие и преди всичко от орнитолози и ботаници. Именно птиците и висшата флора в този район са уникални за страната и за целия европейски континент. По тази причина следва внимателно да се преценят всички възможни негативни последици върху състоянието на природната среда. Основните ни съображения са следните:

1. Районът е обитаван масово от десетки хиляди екземпляри птици от няколко десетки вида, чиито европейски популации се мигриращи.
2. Транс-континенталният прелетен път на птиците през есента минава с особено голяма концентрационна плътност именно над това трасе.
3. Това е една от 5-те основни европейски миграционни "магистрала" за прелетните птици и съществува повече от 12 000 години.
4. Тези райони се използват и за почивка и нощуване на мигриращи екземпляри.
5. Повечето от мигриращите от тук видове птици са: световно застрашени, уязвими, застрашени и редки за европейската или за българската фауни или са включени в националната ни "Червена книга".
6. Повечето от прелитащите над района видове са под закрилата на международни природозащитни конвенции, ратифицирани и от правителството на Република България, с което тяхното опазване е задължение на територията на страната.
7. Районът попада в потенциално природно място от европейската система "Натура – 2000", което изисква то да остане запазено и непроменено от човешка дейност.
8. Районът представлява част от крайно ограничените вече следи от някогашната обширна причерноморска степ от понтийски тип, съхранила се само на някои места в Североизточната България.
9. В качеството си на уникално природно наследство, включващо уникални растителни асоциации и ендемични и редки видове висши растения, този район следва да бъде запазен като природен паметник.
10. Районът предоставя ключови убежища на редки и застрашени видове влечуги. Тук е най-северното в страната находище на жълтокоремника, включен в Червената книга на България, пепелянката, ивичестият гущер и др.

Всичко това налага запазването на специфичните природни дадености в района между нос Калиакра и гр. Балчик и запазването му като уникално природно наследство.

В допълнение на това наше становище отговаряме на поставените от Вас въпроси:

1. Значението на Западно-черноморския прелетен път Via Pontica е изключително голямо и е от световен мащаб, защото той е един от петте основни трансконтинентални (Европа /и Азия/ - Африка /и Азия/) миграционни магистрали за птиците в западната половина на Северното полукълбо.
2. В сравнение с прелетния поток през Гибралтар и този през Апенинския полуостров, през западно-черноморския прелетен път се извършва много по-интензивен прелет на птици, чиито гнездови (летни) ареали обхващат много по-обширни територии. От друга страна тук делът на видовете с висок и много висок природозащитен статус е много голям.
3. Безусловно споменатите райони са разположени изцяло точно на трасето на прелетната магистрала на птиците.
4. Без съмнение, всякакви, и особено високи, строителство, каквото е изграждането на ветрогенератори, ще се отрази изключително негативно върху оцеляемостта на прелитащите птици. Поради неизбежният им сблъсък със съоръженията им, много птици ще загиват, така, както това вече е горчив опит в много други страни, несъобразили подобни строежи с интересите на опазването на дивата си природа.
5. Наличието на ветрогенератори (дори и неработещи!) ще влияе негативно на мигрантите, защото птиците ще са подложени в този и без друго, рисков период от живота си, какъвто е сезонния прелет, на допълнителен антропогенен стрес (движение на витлата, шум и дори само – тяхното присъствие, движение на хора и автомобили и пр.). Това ги изтощава и ги прави по-неспособни да продължат за крайната си дестинация, до която им остават още 2000 – 3000, а дори и 5000 km прелет. Така е и за пролетните мигранти. Консервативността на птиците (по-точно – трасето на техния прелет) би причинило ежегодно смъртта на хиляди екземпляри, а за популациите на някои мигранти това е съизмеримо с цялата им численост.

28 май 2005 год.

Научен секретар на НПМ-БАН:



ст.н.с. I ст., д.б.н. Златозар БОЕВ
(завеждащ Отдел "Фосилни и рецентни птици на НПМ-БАН)